

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců JUDr. Václava Štencla, MA, a Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., ve věci

žalobce: **Ondřej Bíla**, IČO 72333103
sídlem Hroznová Lhota 421, 696 63 Hroznová Lhota
zastoupený daňovou poradkyní Mgr. Ing. Pavlou Kvapilovou
sídlem Příkop 838/6, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2024, č. j. 10797/24/5100-41451-711647,

takto:

- I. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 28. 3. 2024, č. j. 10797/24/5100-41451-711647, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč, a to k rukám daňové poradkyně Mgr. Ing. Pavly Kvapilové, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Finanční úřad pro Jihomoravský kraj vydal dne 23. 1. 2024 rozhodnutí č. j. 121268/24/3000-11451-707743, kterým žalobce uznal vinným z přestupku dle § 5 odst. 1 zákona č. 254/2004

Sb., o omezení plateb v hotovosti. Toho se měl dopustit tím, že příjemci CR-Trade SK s.r.o. poskytl dne 24. 11. 2021 platby v celkové výši 27 279,50 € a dne 25. 11. 2021 platby v celkové výši 27 670,56 €. Za tento přestupek uložil finanční úřad žalobci pokutu ve výši 56 900 Kč a povinnost k úhradě nákladů řízení v částce 1 000 Kč. Žalovaný následně rozhodnutím ze dne 28. 3. 2024, č. j. 10797/24/5100-41451-711647, zamítl odvolání žalobce podané proti prvostupňovému rozhodnutí a toto rozhodnutí potvrdil.

II. Stanoviska účastníků řízení

2. Žalobce se domáhá zrušení správních rozhodnutí obou stupňů a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Z důkazních prostředků podle něj vyplývá, že se přestupku nedopustil. Ve své svědecké výpovědi v rámci daňového řízení vedeného s CR-Trade SK s.r.o. uvedl, že úhrady v hotovosti probíhaly vždy s další dodávkou zboží na místě ve Velké nad Veličkou. To potvrdil i Rastislav Čop, jednatel CR-Trade SK s.r.o. v čestném prohlášení. Datum vystavení potvrzení dle „pokladnice Markeeta“ není dnem skutečné úhrady, ale dnem následného souhrnného zaevidování. Ve dnech 24. 11. 2021 a 25. 11. 2021 ani žádné dodávky neproběhly. Žalovaný ze svědecké výpovědi žalobce dovozuje skutečnosti, které z ní nevyplývají. Dokladem o zaplacení, uváděným ve výpovědi, jsou jednotlivé faktury potvrzené oběma stranami. Není pravdou, že žalobce odkazoval na příjmové pokladní doklady. Tvzení žalobce koresponduje s doloženou evidencí hotovostních plateb a čestným prohlášením jednatele CR-Trade SK s.r.o. Doklady z „pokladnice Markeeta“ nejsou žádnými příjmovými pokladními doklady a není na nich ani potvrzení žalobce, že v den vystavení dokladu peněžní prostředky vydal. Je absurdní závěr, že dodavatel nejprve uskutečnil celkem dvacet dodávek od 8. 10. 2021 do 23. 11. 2021 v celkovém objemu cca 3,663 mil. Kč, aby následně ve dnech 24., 25. a 26. 11. 2021 a 17. a 21. 12. 2021, kdy žádné dodávky neprobíhaly a kdy byl od 26. 11. přísný „lockdown“, byly provedeny úhrady překračující zákonný limit. O údajném přestupku se žalobce dozvěděl až 20. 2. 2023, evidenci hotovostních plateb předložil 16. 4. 2023. Neprovedení výsledku žalobce a jednatele CR-Trade SK s.r.o. je podle něj projevem svévole. S ohledem na zásady presumpce neviny a *in dubio pro reo* nestačí, že spáchání přestupku žalobcem je pravděpodobnou či nejpravděpodobnější verzí skutkového stavu. Přetrvávají-li pochybnosti, je třeba v dokazování pokračovat. Ve věci existuje rozumná pochybnost, resp. jistota, že se skutek nestal. Žalobce uzavírá, že nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
3. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Uvádí, že žalobce při své výpovědi uvedl, že v okamžiku úhrady jednatel CR-Trade SK s.r.o. přivezl vytištěný příjmový doklad, resp. byl sepsán na místě. Zároveň odkázal na doklady o zaplacení, které předložil správci daně. Tyto doklady byly vystaveny „pokladnicí Markeeta“ dne 24. 11. 2021 a 25. 11. 2021. Bylo tak prokázáno, že k úhradám došlo právě v těchto dnech. U ručně psané evidence žalobce nelze ověřit, kdy byla sepsána a zda data zachycují skutečný průběh. Je pravděpodobné, že jednatel CR-Trade SK s.r.o. v čestném prohlášení podepsal údaje nachystané žalobcem. Ani údajné administrativní pochybení není způsobilé závěry žalovaného vyvrátit, neboť zůstalo v rovině tvrzení. Pokud tyto doklady měl mít jednatel CR-Trade SK s.r.o. dle žalobce u sebe při provádění úhrady, muselo k úhradám dojít až po jejich vytištění. Odkaz žalobce na pokladní doklady ve svědecké výpovědi je nezpochybnitelný. Není zřejmé, o jaké jiné než příjmové doklady by se mělo jednat, jaký jiný účel by měly mít a co vlastně měly „dokladovat“. Žalobcovo zdůvodnění souhrnného zaevidování plateb je pouhou spekulací. Společnost CR-Trade SK s.r.o. neměla povinnost o úhradách na území České republiky dle slovenského zákona č. 511/1992 Zb. předmětné doklady vystavovat. Faktury nenesou žádnou informaci o jejich úhradě a nejsou

tak dokladem o zaplacení. Svědecká výpověď jednatele CR-Trade SK s.r.o. neodstraní rozpor mezi skutečnostmi plynoucími z výsledku žalobce a následně předloženými doklady, kterými se žalobce snaží podpořit svá upravená tvrzení. O spáchání přestupku neexistují pochybnosti.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného a řízení předcházející jeho vydání v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; dále „s. ř. s.“). Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek [§ 51 odst. 1 a § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
5. Přestupek, z něhož byl žalobce uznán vinným, spočívá v překročení zákonného limitu pro platby v hotovosti. Žalobce předně namítá, že skutkový stav nebyl zjištěn dostatečně a existuje rozumná pochybnost, že se skutek stal, respektive podle žalobce se nestal.
6. Žalobce od společnosti CR-Trade SK přijal v období od 10. 9. 2021 do 30. 11. 2021 plnění v podobě železa, barevných kovů a kovových špon. Na tato plnění bylo vystaveno celkem 30 faktur, které byly hrazeny v hotovosti. Žádná z částek uvedených na fakturách sama o sobě nepřekračovala limit 270 000 Kč dle § 4 odst. 1 zákona o omezení plateb v hotovosti. Správní orgány však shledaly, že bylo vždy učiněno několik plateb v jediný den, konkrétně ve dny 24. 11. 2021, 25. 11. 2021, 26. 11. 2021, 17. 12. 2021 a 21. 12. 2021. Podle § 4 odst. 4 citovaného zákona se přitom do zákonného limitu započítávají všechny platby uskutečněné mezi týmiž osobami v jediném dni. V průběhu správního řízení žalovaný shledal, že s ohledem na vyhlášení nouzového stavu usnesením vlády České republiky č. 434/2021 Sb., platila od 26. 11. 2021 do 25. 12. 2021 výlučka z omezení plateb v hotovosti dle § 3 odst. 2 písm. d) zákona o omezení plateb v hotovosti. Ve vztahu k platbám učiněným v tomto období bylo proto řízení zastaveno a napadené rozhodnutí se již týká pouze plateb uskutečněných podle žalovaného ve dnech 24. 11. 2021 a 25. 11. 2021. V těchto dnech měly být uskutečněny platby ve výši 695 627,25 Kč a 704 907,50 Kč.
7. Žalovaný svůj závěr, že bylo učiněno vždy několik plateb přesahujících zákonný limit v jediný den, postavil na výpovědi žalobce učiněné dne 1. 6. 2022 v rámci daňové kontroly daně z přidané hodnoty prováděné u daňového subjektu CR-Trade SK s.r.o. a na dokladech z „pokladnice Markeeta“, které žalobce předložil správci daně při této výpovědi spolu s dalšími doklady (jedním ručně psaným příjmovým pokladním dokladem a dále přijatými fakturami, dodacími listy, knihou vydaných faktur a knihou přijatých faktur). Žalobce naproti tomu tvrdil, že platby byly činěny postupně, vždy s následující dodávkou. Na podporu své skutkové verze odkazoval také na svou výpověď ze dne 1. 6. 2022 a dále na svou evidenci plateb a čestné prohlášení jednatele CR-Trade SK s.r.o.; obě tyto listiny předložil v řízení o přestupku. Kromě toho navrhl provedení svého výsledku a výsledku jednatele CR-Trade SK s.r.o. Tyto důkazy žalovaný z důvodu nadbytečnosti neprovedl.
8. Jednotlivé doklady z „pokladnice Markeeta“ obsahují vždy údaje o společnosti CR-Trade SK s.r.o., označení čísla dokladu, čísla hrazené faktury, částku hrazenou v hotovosti, datum a čas, kód pokladnice a kódy OKP a UID. Šest těchto dokladů vztahujících se ke třem fakturám obsahuje datum 24. 11. 2021 (celková suma částek na těchto dokladech odpovídá v přepočtu částce 695 627,25 Kč), šest dalších dokladů vztahujících se k odlišným třem

fakturám obsahuje datum 25. 11. 2021 (celková suma částek na těchto dokladech odpovídá v přepočtu částce 704 907,52 Kč).

9. Z výpovědi žalobce učiněné dne 1. 6. 2022 jsou podstatné následující otázky správce daně a odpovědi žalobce:

Otázka správce daně: Jaké faktury byly vystavené, kdo je vystavil a podepsal? Máte k dispozici uvedené dodavatelské faktury za zdaňovací období říjen - listopad 2021, případně jiné písemnosti související s dodavatelskými fakturami (např. smlouvu o dodání zboží, dodací list, doklad o skladování zboží, doklad o přepravě zboží, certifikát kvality)? Prokažte svoje tvrzení.

Odpověď svědka: Viz předložené doklady. Faktury a dodací listy vystavoval pan Čop a převzetí jsem podepisoval já a za stranu CR-Trade SK nevím, ale předpokládám, že je podepisoval pan Čop. Faktury a dodací listy vždy přivezl s následujícím zbožím pan Čop. [...]

Otázka správce daně: U jakého peněžního ústavu máte vedený podnikatelský účet (banka, číslo, IBAN), kdo měl dispoziční právo k tomuto účtu, byly výše uvedené faktury zaplacený a jakým způsobem?

Odpověď svědka: Česká spořitelna, č. účtu: X FLO banka pro eurový účet, český skoro vůbec nepoužívám, čísla účtů nevím z hlavy Dispoziční právo k účtům mám a měl jsem pouze já. Všechny faktury jsem platil hotově na vyžádání pana Čopa z důvodu jeho obezřetnosti, zboží bylo za větší částku a hrazeno v hotovosti a to vždy s další dodávkou na místě ve Velké nad Veličkou při převzetí.

Otázka správce daně: Pokud byla provedena platba v hotovosti (kdo předával komu peníze, kde a kdy). Máte doklad potvrzující platbu v hotovosti?

Odpověď svědka: Viz výše - doklady doloženy. Doklady o zaplacení přivezl pan Čop již vytištěné nebo sepsán příjmový pokladní doklad přímo na místě.

10. Krajský soud má za to, že hodnocení svědecké výpovědi žalobce provedené správními orgány bez dalšího neobstojí a svědecká výpověď jejich závěry přímo nepotvrzuje. Především závěr o souhrnném placení všech třiceti faktur v pěti dnech, ve kterých neprobíhaly žádné dodávky, přímo odporují tvrzení žalobce v pozici svědka, že „zboží bylo za větší částku a hrazeno v hotovosti, a to vždy s další dodávkou na místě ve Velké nad Veličkou při převzetí.“ S tímto tvrzením částečně koresponduje také jiné tvrzení žalobce, že „[f]aktury a dodací listy vždy přivezl s následujícím zbožím pan Čop.“ Na první pohled s ním naopak nekoresponduje odpověď žalobce na otázku týkající se plateb v hotovosti a dokladů o těchto platbách: „Viz výše – doklady doloženy. Doklady o zaplacení přivezl pan Čop již vytištěné nebo sepsán příjmový pokladní doklad přímo na místě.“ Objektivně by bylo možné za jediné doklady o zaplacení doložené před svědeckou výpovědí považovat doklady z „pokladnice Markeeta“ a jeden ručně psaný příjmový pokladní doklad. Krajský soud souhlasí se žalovaným v tom, že samotné faktury, byť uvádějí, že částka má být zaplacená v hotovosti, potvrzením o platbě nejsou. Na faktuře není uvedeno, že by platba proběhla a žalobcem uváděná data plateb nekorespondují ani s datem vystavení faktury, datem dodání ani datem splatnosti. Pokud by byla odpověď žalobce interpretována z tohoto objektivního pohledu, souhlasil by soud se žalovaným v tom, že by tato část výpovědi spíše podporovala závěr, že datum uvedené na dokladech z „pokladnice Markeeta“ je datem hotovostní platby. Přivezli-li Rastislav Čop tyto doklady již vytištěné, nemohla by platba proběhnout dříve. S ohledem na ostatní odpovědi žalobce však nelze při dosavadních skutkových zjištěních vyloučit, že žalobce při své výpovědi za doklady o platbách považoval ony faktury, ačkoliv by takový subjektivní postoj žalobce neodpovídal objektivní povaze faktur. Nabízí se ovšem zároveň

otázka, proč a kdy vlastně žalobce obdržel doklady z „pokladnice Markeeta“, měl-li za to, že potvrzeními o platbě již disponuje v podobě podepsaných faktur.

11. Krajský soud má tedy za to, že interpretace uvedené svědecké výpovědi jak ze strany žalovaného, tak ze strany žalobce má významné trhliny. Část svědecké výpovědi spíše podporuje skutkovou verzi žalobce, část spíše skutkovou verzi žalovaného. Zároveň má krajský soud za to, že pokud k dodávkám skutečně docházelo (což žalovaný nezpochybní), je skutková verze žalobce logičtější a jeho vysvětlení rozporu s daty na dokladech z „pokladnice Markeeta“ je uvěřitelné. Jeví se naopak jako méně pravděpodobné, že by bylo v průběhu dvou měsíců nejprve uskutečněno třicet dodávek v hodnotě několika milionů Kč a až následně by byla ne zcela chronologicky uhrazena v hotovosti řada faktur v pěti dnech. Žalobce přitom předložil také možné vysvětlení toho, proč mohly být doklady z „pokladnice Markeeta“ vystaveny až dodatečně a proč na nich uvedené datum není datem úhrady. Vyslovil domněnku, že se jedná o „pokladnicu“ ve smyslu slovenského zákona č. 289/2008 Z. z., o používání elektronické registrační pokladnice, a dodavatel se mohl nejprve domnívat, že platby uskutečněné v České republice nemusí evidovat, avšak následně je z opatrnosti zaevidoval. Jedná se sice v tuto chvíli o nepodloženou hypotézu, ovšem jednak se nejedná o hypotézu zcela zcestnou, jednak žalovaný mohl provést dokazování, aby tvrzenou možnost potvrdil či vyvrátil. Žalobce nebyl povinen prokazovat svou nevinu a postačovalo, že předložil rozumnou pochybnost o vypovídací hodnotě data uvedeného na daných dokladech. A soud jím předestřenou pochybnost skutečně za rozumnou považuje. Nelze ji mít za vyvrácenou pouze na základě úvahy žalovaného, že platby na území České republiky podle slovenského zákona nemusely být evidovány. Ačkoliv by v takovém případě z objektivního pohledu nemohly doklady z „pokladnice Markeeta“ plnit jinou funkci, než jako potvrzení o platbě, nijak to nevyvrací možnou subjektivní motivaci dodavatele, tj. jeho nejistotu ohledně povinnosti tyto platby evidovat. Taková nejistota by byla rozumným důvodem pro dodatečné zaevidování plateb z opatrnosti.
12. Na podporu své skutkové verze žalobce dále doložil ručně psanou evidenci plateb a čestné prohlášení jednatele CR-Trade SK s.r.o. Ručně psaná evidence plateb neobsahuje žádné údaje, pomocí nichž by bylo možné ověřit, že vznikala průběžně. Ani soud proto tuto listinu nemůže považovat za věrohodný důkaz. Její obsah lze klást na roveň jakémukoliv jinému tvrzení žalobce učiněnému v rámci přestupkového řízení. Čestné prohlášení je také důkazem (viz např. žalobcem uváděný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2020, č. j. 10 Afs 266/2018-36), a žalovaný ani netvrdil opak. Skutečnost, že se o důkaz jedná, ovšem zároveň neznamená, že by takový důkaz musel být hodnocen jako věrohodný. Žalovaný přitom vysvětlil, proč má za to, že údaje v čestném prohlášení byly pravděpodobně předpřipravené samotným žalobcem. Věrohodnost čestného prohlášení je snížena ostatně již tím, že jednatel CR-Trade SK s.r.o. mohl mít také zájem na tom, aby byla prokázána skutková verze žalobce, neboť přestupkem není pouze přijetí hotovostní platby přesahující zákonný limit, ale také její poskytnutí.
13. Lze shrnout, že na základě provedeného dokazování nelze mimo rozumnou pochybnost učinit ani závěr, že se skutek nestal, ani závěr, že se skutek stal. Shledaly-li správní orgány žalobce vinným ze spáchání přestupku, odporuje jejich postup zásadě *in dubio pro reo*. Žalovaný měl v této situaci buďto provést další dokazování (mimo jiné žalobcem navrženými důkazy), nebo shledal-li že jeho závěr žádné další důkazy podpořit nemohou, postupovat ve prospěch žalobce a řízení o přestupku zastavit podle § 86 odst. 1 písm. c)

zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Závěr o spáchání skutku žalobcem nemá v tuto chvíli oporu ve správním spise.

IV. Shrnutí a náklady řízení

14. Soud z výše uvedených důvodů zrušil žalobou napadené rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
15. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení žalobce sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a z odměny a náhrady hotových výdajů zástupkyně žalobce. Odměna zástupkyně činí dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů za dva úkony právní služby (příprava a převzetí věci a sepsí žaloby) 2 x 3 100 Kč a náhrada hotových výdajů činí dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky 2 x 300 Kč. Jelikož je zástupkyně plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani, tj. o 1 428 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobce tak činí 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 8. dubna 2025

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu